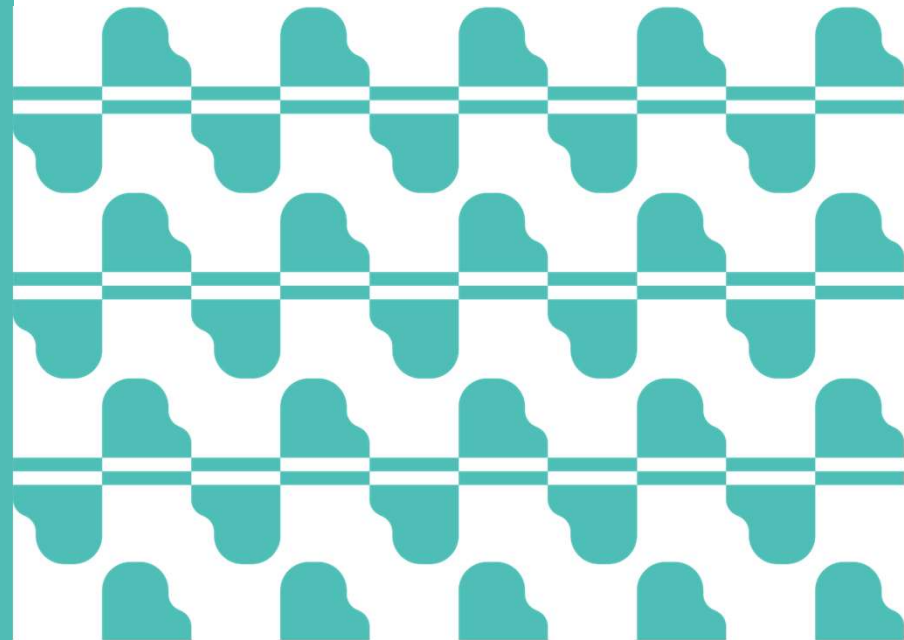

Osallisuuden raportteja 2023- 2025

Osallisuuden oppitunti

Osallisuusoppitunnit 2023 – kevät 2024

Järvenpään kaupunki - City of Järvenpää

Julkaisija: Pöivi Kallio-Meriläinen · 12 min ·

Huikaa juttu kuulkaa, Kartanon koulun kolme B on voittanut kartonkikilpailun kierrätyskampanjatehtävän, johon osallistui 158 osallistujaa.

Siispä kesällä 2023 Juissi-mehutölkeissä komeilee koulun ja luokan nimi kera kesäisen piirroksen Osallisuuden oppitunnilla luokka antoi opelleen Sadulle arvokkaan kunniaininnan: "maailman paras ope" -sydämen. 🍷

enpää

Osallisuuden oppitunti on 90 minuutin mittainen pistetyöskentelytunti

Opettaja tai hänen delegoimansa henkilö ohjattiin vetämään äänestämistä. Opettajalle haluttiin taata havainnoiva osallistuminen pisteitä kiertäen.

Tunti aloitetaan ja päätetään yhteisesti. Lopuksi oppilaat saavat pisteyttää mitä tykkäsivät tunteista.

Draamapiste: luottamus ja leikki (Pilvi vetää)

Maailmanparannuspiste: yhteistyö, keskustelu, maailman parantaminen, kehu-kulttuuri (kouluvalmentaja, yhteisöohjaaja, Joutsikin ohjaajat vetävät)

Äänestyspiste: Järvenpään turvallisen tilan ja tilaisuuden pelisäännöt – mikä on sinulle tärkeintä? (Opettaja tai ohjaava opettaja vetää – materiaalit ja ohjeistus tulevat valmiina)

*Draamaa, mielipiteen
ilmaisua ja kuuntelemista,
äänestämistä.*

Osallisuusoppitunnin tavoite ja tulokset

- ❖ Kehitetty yhteistyössä Järvenpään ja Tuusulan osallisuuden asiantuntijoiden ja osallisuuspedagogien kanssa syksyllä 2022. Oppitunteja alettiin markkinoida joulukuussa 2022 ja niitä pystyi tilaamaan tammikuusta 2023 alkaen.
- ❖ Kouluissa oli huomattu olevan tarvetta tutustuttaa oppilaita vahvemmin osallisuuden teemoihin ja kouluosallisuuden tukemiseksi suunniteltiin osallisuuden oppitunti.
- ❖ Oppitunnit on rakennettu lähikoulujen tueksi mallintamaan sitä, miten oppilaita voi osallistaa osallistumaan yhteisiin asioihin, esittämään mielipiteitään ja vaikuttamaan yhteisiin asioihin.
- ❖ Työtapoina käytetään toiminnallisia työtapoja, draaman keinoja ja dialogia.
- ❖ Osallisuusoppitunti tuottaa välittömästi paljon tietoa. aihioita parantaa luokan yhteishenkeä, palautetta, äänestystuloksen.
- ❖ Välitön vaikutus, hyvä fiilis: Osallisuusoppitunnilla on hauska osallistua ja vaikuttaa.
- ❖ Menetelmät jäävät luokan ja opettajan käyttöön.
- ❖ Opettajat saavat tutkia ryhmän dynamiikkaa ja tutustua oppilaisiin ilman opettajan roolia.
- ❖ Vaikuttavuus: Vetäjät voivat tarttua luokasta nousseisiin ilmiöihin tai toiveisiin omassa asiantuntijaroolissaan.

Yli tuhat oppilasta on käynyt osallisuuden oppitunnin 1,5 vuodessa

TUNNUSLUKUJA SYKSY 2023

Ajalla 3.11.-12.12.

285 oppilasta

- 8 koulupäivän aikana – yhteen koulupäivään saattoi sisältyä 2-3 eri oppituntia.
- Koulut ja luokat: Anttilan koulu (4. ja 5. luokat), Saunakallion koulu (4B, 4A ja 6AB), Mankalan koulu (3. ja 4. luokka), Kinnarin koulu (4A, 4B), Kinnarin koulu (5C)
- Vetäjinä Pilvi Kallio-Meriläinen (aina), Marianne Tuulkari-Honkanen, Terhi Pirhonen, Katja Kilpeläinen.

TUNNUSLUKUJA KEVÄT 2024

Ajalla 9.1. - 29.5.2024

410 oppilasta

- 13 koulupäivän aikana – yhteen koulupäivään saattoi sisältyä 2 tai 3 opetuskertaa.
- Koulut ja luokat: Haarajoen koulu (1., 4. ja 5. luokat), Kartanon koulu (4A, 4B), Mankalan koulu (alkuopetus, 1-2.C-luokka ja 3B), Saunakallion koulu (5A ja 5B), Harjulan koulu (ET-ryhmä), Kinnarin koulu (4D) ja JYK (6B)
- Vetäjinä Pilvi Kallio-Meriläinen (aina), Marianne Tuulkari-Honkanen, Terhi Pirhonen, Katja Kilpeläinen, Sanni Uuttu.

Osallisuuden oppitunteja pidettiin **keväällä 2023 noin 300 oppilaalle** osallisuuspedagogi Laura Mannisen ja osallisuuden erityisasiantuntija Pilvi Kallio-Meriläisen toimesta, yhteistyössä kunkin luokan henkilökunnan kanssa. Kun osallisuuspedagogihanke päättyi, oppitunteja päätettiin jatkaa konsultoivan erityisopettaja Marianne Tuulkari-Honkasen aloitteesta. Koottiin ryhmä kouluvalmentajia ja yhteisöohjaajia, jotka perehdytettiin tuntien vetäjiksi. Tämän takia vuoden 2023 syksyllä tunnin tarjontaa jatkettiin vasta marraskuussa 2023.

Olen tärkeä osa yhteisöä, saan osallistua ja voin vaikuttaa!

- Osallisuus on hyvinvoinnin elintärkeä osa, ennaltaehkäisevää yhteiskuntatyötä parhaimmillaan.
- Oman mielipiteen kertominen samoin kuin toisen kuuntelu ovat tärkeitä demokratian taitoja.
- Osallisuuden harjoittelu lasten kanssa on tärkeää: vaikuttamalla ja osallistumalla omiin asioihinsa, lapset oppivat vaikuttamaan myöhemmin myös yhteiskunnassa. Harjoittelemalla osallistumisesta tulee joka kerralla helpompaa.

Lue lisää!

Tulevaisuuden vaikuttajat

18.01.2024

Kokovartalo-osallisuutta ja oman mielipiteen kertomisen tärkeyttä – osallisuuden oppitunnilla tutustutaan vaikuttamisen tapoihin lasten näkökulmasta.

- Lue Järvenpäämedian juttu oppituntien kehittämisestä (julkaistu 18.4.2023) <https://www.jarvenpaamedia.fi/blogi/oppitunteja-lasten-osallisuudesta>
- Lue Järvenpäämedian juttu oppitunnin kulusta lasten kanssa (julkaistu 18.1.) <https://www.jarvenpaamedia.fi/jarvenpaatarina/tulevaisuuden-vaikuttajat>

Tuntien plussat ja miinukset

Oppitunti on löytänyt vakiintuneen muodon edetä kokeilujen ja harjoittelun avulla.

Sopivat hyvin alakouluun, osuvaa sisältöä erityisesti nelosluokalle, joka käsittelee vaikuttamista ja osallistumista yhteiskuntaopin tunneilla.

Plussaa on, että osallisuussisältö sopii muillekin, ja samaa formaattia on voitu ikäihmisten kanssa tehtävässä osallisuustyössä.

Kouluissa osallisuusoppitunti tarvitsee vähintään kaksi erillistä tilaa. Draamalle oli vaikea löytää kouluista vapaata lattiatilaa, häiriötöntä nurkkausta opetuksen arjessa!

Kiittävä palaute! Onnistuneen oppitunnin jälkeen on hyvä energinen fiilis, toivottavasti myös oppilailla ja osallistuneelle henkilökunnalla!

Aina oppitunti ei mennyt putkeen. Tähän vaikutti oleellisesti opettajan valmistautuminen ja läsnäolo. Jos luokassa on usea erityisen tuen tarpeinen, opettajan ohjaus ja apu on tärkeä. Vain näin koko luokka pääsee nauttimaan tekemisestä. Tunteja voi olla raskas vetää, jos opettaja ei ole ehtinyt tutustua ennakoon lähetettyyn materiaaliin.

Havaintoja

